

Inför kvalitetsgranskning av yrkeshögskolan 2019

Myndigheten ska granska kvaliteten i de utbildningar vi ansvarar för. Kvalitetsgranskningen är en del i vårt kvalitetssäkringssystem för yrkeshögskolan.

Kvalitetsgranskningens syfte är framförallt att bidra till att förbättra kvaliteten i enskilda utbildningar utifrån de mål som uttrycks i regelverket. Den kunskap som genereras genom kvalitetsgranskningen utgör också ett av flera underlag när myndigheten bedömer en ansökan från en pågående utbildning om att få ytterligare utbildningsomgångar beviljade. Dessutom kan resultat från kvalitetsgranskningar användas som underlag för stödjande insatser gentemot utbildningar och utbildningsanordnare samt som underlag i uppföljning, utvärdering och analys av hela utbildningsformen.

Kvalitet i yrkeshögskolan

Kvalitet inom verksamheter som styrs av ett offentligt regelverk kan enklast beskrivas utifrån hur väl verksamheten:

- Uppfyller mål och normer inom området
- Uppfyller andra mål, krav och riktlinjer som gäller för offentlig verksamhet i allmänhet
- Kännetecknas av ett systematiskt kvalitetsarbete

Kvalitetsgranskningen ska granska hur väl de utbildningsformer som myndigheten ansvarar för bedrivs med god måloppfyllelse och hög kvalitet.

Det övergripande syftet med yrkeshögskolan beskrivs i regelverket som en önskad effekt av utbildningsformen – att de utbildningar som ingår i yrkeshögskolan ska svara mot arbetslivets behov. Det betyder att varje utbildning inom yrkeshögskolan ska lämna ifrån sig studerande som har en kompetens som är efterfrågad på arbetsmarknaden, idag och i framtiden.

Kvalitetsgranskning som metod

Bedömningen om en utbildning har gett god effekt kan göras först efter att en utbildningsomgång har avslutats och de studerande har examinerats och kommit ut i arbetslivet. Den uppföljningen och utvärderingen ligger därför utanför kvalitetsgranskningen av den aktuella utbildningsomgången. Det är ändå viktigt att i granskningen ta hänsyn till resultat av tidigare utbildningsomgångar – eftersom kvalitetsgranskningen undersöker hur väl utbildningen lyckas i sitt genomförande med till exempel rekrytering, genomströmning av studerande och hur stor andel som genomför utbildningen med examen.

MYH har dessutom ett ansvar att granska att utbildningsanordnaren bedriver ett effektivt och systematiskt kvalitetsarbete. Betoningen av kvalitetsarbetet grundas på den relativt stora frihet utbildningsanordnare har att i samver-

kan med berört arbetsliv och andra intressenter organisera och genomföra sina utbildningar utifrån lokala, regionala och/eller nationella förutsättningar, möjligheter och krav.

Kvalitetskriterier och indikatorer

För att MYH ska kunna genomföra en rättssäker och effektiv granskning och värdering av kvaliteten i utbildningarna, använder vi **kvalitetskriterier** som utgångspunkt för våra bedömningar.

Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket.

Det kan vara svårt att mäta hur väl en utbildning motsvarar kvalitetskriterierna. Därför arbetar vi med **indikatorer**, som står i relation till det kriterium som ska värderas. Till varje kvalitetskriterium som granskas finns flera indikatorer.

Resultat av kvalitetsgranskningen

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling av den granskade utbildningen. Det viktigaste resultatet av en kvalitetsgranskning är att identifiera områden där en utbildningsanordnare kan och bör förbättra utbildningen i olika avseenden. Resultatet av granskningen sammanställs i en rapport och de identifierade utvecklingsområdena som eventuellt anges sammanställs i ett beslut. Om vi hittar allvarliga brister i utbildningen kan det leda till att myndigheten även gör en tillsyn av den.

Besluten och rapporterna från kvalitetsgranskningarna publiceras på myh.se och ger de utbildningsanordnare som inte själva varit en del av den aktuella granskningen underlag för sitt utvecklingsarbete. Publiceringen gör det också möjligt för blivande studerande att väga in granskningsresultaten när de ska välja mellan utbildningar och anordnare. Granskningsresultaten sammanställs årligen i en rapport som ger en generell bild av de framgångsfaktorer och problem som kvalitetsgranskningarna identifierat. Beslut och sammanställningar blir också till nytta för andra, som till exempel vägledare och personer som söker till en yrkeshögskoleutbildning.

Ett annat viktigt resultat av kvalitetsgranskningen är att den ger kunskap och underlag i MYH:s utvecklingsarbete.

Urval

Urvalet av vilka utbildningar inom yrkeshögskolan som kvalitetsgranskas ska, enligt myndighetens instruktion, föregås av en behovsanalys. Möjligheterna att genomföra kvalitetsgranskningar påverkas också av MYH:s resurser och av granskningsmetoden.

I behovsanalysen bestämmer vi på vilka grunder utbildningarna väljs ut.

Utgångspunkter i behovsanalysen för 2019 är:

- Att genomföra kvalitetsgranskning hos så många utbildningsanordnare som möjligt av de utbildningar som varit pågående under en längre tid, minst tre utbildningsomgångar
- Att prioritera de utbildningar som under 2020 troligen kommer att ansöka om att få fortsatt förtroende att få ytterligare utbildningsomgångar beviljade
- Att granska alla utbildningar någon gång under deras beslutsperiod

De yrkeshögskolor som ingår i urvalet kommer att kontaktas efter hand under året, i god tid före granskningen.

Metod

Granskningen inleds med att vi begär in uppgifter från utbildningsanordnaren och genomför studerandeenkäter. Därefter gör myndighetens utredare ett besök på utbildningen under en dag för att träffa utbildningsanordnaren, den undervisande personalen, de studerande och arbetslivets representanter i ledningsgruppen.

Processen för kvalitetsgranskning av yrkeshögskoleutbildningar ser ut så här:

1. Utbildningsledaren för den utbildning vi avser att kvalitetsgranska meddelas via e-post.
2. Vi samlar information genom att begära in ledningsgruppsprotokoll och aktuella kursplaner från utbildningsanordnaren. Vi utgår också från det underlag vi har i våra egna system (bland annat ansökan, utbildningsplan, beslut efter tidigare ärenden, studiedokumentation, resultatuppföljning).
3. Två utredare besöker utbildningen under en dag för möten och intervjuer med utbildningsledare, undervisande personal, studerande och ledningsgruppsrepresentanter för att komplettera informationen och diskutera bedömningar utifrån underlaget.
4. Utifrån den samlade informationen skriver utredarna en preliminär rapport som kommuniceras med ledningsgruppen och utbildningsanordnaren, dels för att säkerställa att det inte finns sakfel men framförallt för att ge möjlighet till förslag på förbättringsåtgärder för utbildningen, utifrån de kvalitetsbedömningar som MYH gör i rapporten.
5. När granskningen är avslutad fattar MYH beslut. Kvalitetsgranskningen kan komma att följas upp. Detta kan ske i en uppföljande kvalitetsgranskning som utgår från de utvecklingsområden som rapporten och beslutet konstaterat.

Granskningsområden

Ledningsgrupp

Om representationen från arbetslivet är stark är utbildningens ledningsgrupp en yrkeshögskoleutbildnings viktigaste garant

för yrkesrelevans och arbetslivsanknytning. Kvalitetskriterierna belyser ledningsgruppens förmåga att genom god kännedom om aktuella kompetenskrav och effektivt arbete säkerställa en hög yrkesrelevans i utbildningen.

I kvalitetsgranskningen granskas den pågående utbildningens förutsättningar att genom en väl fungerande ledningsgrupp bidra till att utbildningens syfte uppfylls.

Lärande

Under denna rubrik har vi samlat det skolförslagda lärandet och utbildningens dagliga ledning under begreppet utbildningens lärandeprocess.

I kvalitetsgranskningen undersöker vi den pågående utbildningens förutsättningar att genom en väl fungerande lärandeprocess bidra till att utbildningens syfte uppfylls. Lärandeprocessen måste ge förutsättningar för ett gott resultat, det vill säga att de studerande når lärandemålen för utbildningen så som de beskrivs i utbildningsplanen.

Lärande i arbete (LIA)

LIA är en viktig del av lärandeprocessen i många yrkeshögskoleutbildningar och är därför ett eget granskningsområde. Kvalitetskriterierna inom området belyser olika aspekter av LIA – samverkan, integrering och handledarkompetens – som alla bidrar till kvaliteten i LIA.

Inom kvalitetsgranskningen granskas den pågående utbildningens förutsättningar att genom en väl fungerande LIA bidra till att utbildningens syfte uppfylls.

Kvalitets- och värdegrundsarbete

För att utbildningen ska nå sina mål krävs ett väl fungerande kvalitetsarbete. Kvalitetsarbetet måste omfatta alla delar av utbildningen och det måste finnas beredskap för att både hantera uppkomna brister och för att säkerställa kontinuerliga förbättringar. För att klara detta krävs att anordnaren har ett väl uppbyggt system för hur kvalitetsarbetet organiseras och även dokumenteras.

Inom området kvalitetsarbete undersöker vi även om anordnaren har en värdegrund som utgår från mångfald, likabehandling och jämlikhet mellan könen. Vi granskar på vilka sätt anordnaren verkar för och säkerställer att denna värdegrund genomsyrar utbildningens alla delar.

Gradering av granskade utbildningar

Kvalitetsgranskningen ska visa hur bra en viss utbildning är utifrån ett kvalitetsperspektiv. Granskningen bör därför ge möjlighet att jämföra olika utbildningar med varandra. Under 2016 utvecklade enheten för kvalitetsgranskning vid MYH metoder för att gradera de granskade utbildningarna. Under 2019 kommer vi att göra en samlad bedömning utifrån ovan beskrivna kvalitetsområden och gradera utbildningarna vi granskar på en fyrgradig skala:

Mycket hög kvalitet. Utbildningen uppfyller myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha mycket hög kvalitet. Dessutom visar dessa utbildningar på goda exempel. En utbildning med mycket hög kvalitet i genomförandet måste även visa bra resultat när det gäller andelen studerande som avslutat utbildningen med examen.

Hög kvalitet. Utbildningen uppfyller myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha hög kvalitet.

Inte tillräckligt hög kvalitet. Utbildningen uppfyller inte i tillräcklig grad myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms inte ha tillräckligt hög kvalitet. Utbildningen behöver utvecklas för att nå upp till hög kvalitet. Myndigheten bedömer att det är fullt möjligt att genomföra de åtgärder som behövs inom rimlig tid.

Bristande kvalitet. Utbildningen uppfyller inte myndighetens fastställda kvalitetskriterier och bedöms ha bristande kvalitet. Utbildningen behöver utvecklas för att nå upp till hög kvalitet. Myndigheten bedömer att det är osäkert om de åtgärder som behövs kan genomföras inom rimlig tid.